

מצ"ב הצעת חוק לתיקון חוק איסור הפליה / סלקציה

כפי שהוכנה ע"י עו"ד נבון קצב

הכנסת השמונה-עשרה

הצעת חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים
(תיקון : איסור הפליה, חזקות, פיקוח וענישה) (התשס"ט-2009)

- תיקון סעיף 3
1. בחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א 2000 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3 (א) לחוק אחרי המילים הורות או מוגבלות יירשם : עדה, צבע עור, שרירות לב, מראה חיצוני, וכן כל תנאי אחר מפלה אשר אינו מן העניין.
2. בסעיף 3 (ג) לחוק אחרי המילים הכניסה אליו יירשם : לרבות עובדי/ות המקום אשר הם אלה שביצעו בפועל את העבירה על סעיף 3 לחוק.
- תיקון סעיף 6
1. בסעיף 6 (1) לחוק ימחק המשפט : "לאחר שבירר פרטים הנוגעים לעילות ההפליה המנויות בסעיף 3".
2. בסעיף 6 לחוק לאחר תת סעיף (3) יבוא תת סעיף (4) ובו יירשם :
הנתבע סיפק מוצר או שירות ציבורי, אפשר כניסה למקום ציבורי או סיפק שירות במקום ציבורי, שלא לפי סדר ההגעה למקום הציבורי.
- תיקון סעיף 9
1. בסעיף 9 לחוק לאחר תת סעיף (ג) יבוא תת סעיף (ד) בו יירשם : בית משפט שקבע בתביעה שהוגשה לו כי נעברה עבירה על סעיף 3 לחוק יוציא צו סגירה למקום הציבורי לתקופה שבין 3 ל - 6 חודשים. היה ונעברה עבירה חוזרת על סעיף 3 לחוק יוציא בית המשפט צו סגירה לתקופה של שנה אחת.
2. בסעיף 9 לחוק לאחר תת סעיף (ד) יבוא תת סעיף (ה) בו יירשם : נעבירה עבירה על סעיף 3 לחוק רשאי הנפגע להגיש גם קובלנה פלילית נגד בעלי המקום הציבורי, נגד נושאי משרה בתאגיד וכן נגד עובדי/ות המקום הציבורי (הסלקטוריות) שמנעו את כניסת האדם למקום הציבורי.

דברי הסבר

מטרתו של חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א–2000 (להלן – "החוק"), להלחם בתופעה נפוצה של הפליה פסולה, באספקת מוצרים או שירותים ציבוריים, בהפעלת מקומות ציבוריים, לרבות במתן כניסה למקום, ובמתן שירותים במקום ציבורי.

אלא שהמציאות מלמדת כי פותחו שיטות כדי לעקוף את האיסורים שבחוק. כאשר אחת מהשיטות להפלייה שנהוגה במועדונים והידועה בשם "סלקציה" היא שימוש בתירוץ שמדובר רק במוזמנים שרשומים ברשימות מוזמנים, ולעיתים האדם שנמנעת כניסתו למועדון אינו נתקל בסירוב מוצהר להכניסו, אלא, שהוא "רק" מתבקש להמתין למשך פרק זמן בלתי מוגדר עד שהוא מתיימש, מוותר והולך בעוד שאחרים אשר כלל לא רשומים ברשימת מוזמנים ו/או כאלה שהגיעו אחריו מורשים להיכנס.

כיוון שהוכחתה של הפלייה היא קשה, ודורשת ידיעה של עובדות רבות, המצויות רובן ככולן, דווקא בשליטתו של המפלה, נקבעו בחוק חזקות שמעבירות את נטל ההוכחה אל הנתבע ויש לתקן חזקות אלה כאמור בהצעת חוק זה **בהעברת נטל ההוכחה מהמבלים שהופלו אל בעלי המועדונים והסלקטוריות המפלים וזאת על מנת להקשות על אלה שמפלים מלבצע את ההפליה ומלחמוק מלתת את הדין!**

בין היתר כדי למנוע מצב שבו ניתן לעקוף את כוונת המחוקק באמצעות שיטת ה"סלקציה", מוצע לקבוע חזקה עובדתית, שלפיה יראו באדם שאינו מאפשר כניסה למקום ציבורי לפי סדר הגעה כמי שנוקט בהפליה על פי החוק, אלא אם יצליח להראות שטעמים מוצדקים עומדים ביסוד התנהגותו.

כן מוצע, להוסיף עילות נוספות להפליה אסורה, וכן להטיל אחריות גם על מבצעי הסלקציה בפועל, ולתקן ולהחמיר את הענישה.